

A repülőverseny

A harmadik nap.

— Junius 7. —

Csodálatos, hogy míg a tegnapi pompás idő mellett jóformán üresen tátongott az aviatikai telep, a mai fellegek váratlanul nagy közönséget toboroztak a rákosi mezőre. De esakis hat óra után mondhattuk azt, hogy páholy, tribün, gye: egyformán látogatott. Mintha mindenki egy negyedórán belül érkezett volna meg, oly hirtelen lett mindaz népes, a mi már-már lehangolóan üresnek ígérkezett. És míg tegnap a józan, sportszerű vászonruhák domináltak, ma egyszerre csipkét és selymet hoztak az eső elé azok, a kiknek mindegy a kár, a mi toalettjüket érheti.

Az udvar ezuttal szerencsésebben osztotta be a jövetelét, mert hat óra után érkezett és így néhány sikeres fölszállásban gyönyörködhetett. Őszintén sajnáljuk, hogy nem élvezhették Illner gyönyörű produkcióit, a melyek jóformán az udvar érkezésével egy időben értek véget.

De tartunk sorrendet. A nap még nem bujt sűrű felhőfüggöny mögé és egész hévvel tűzött le a kezdetben gyéren gyülő közönségre, mikor *Pischof* karsu, formás monoplánja a hangárok elé siklott. A közönség nem is sejtette eleintén, hogy mit jelent ez a korai készülődés, ide-oda szaladgálás. Csak később értették meg, hogy a derék bécsújhelyi aviatikus az utazási versenyre pályázik, mert alig egy-két kör után merész ívelésben a Gellért-hegy irányában el-tűnt a nézők elől. Az utját ellenőrző és érdek-lődésből kísérő autók csakhamar a nyomába eredtek, a merész vállalkozó bájos feleségének zokogása közben.

A közönség nagyon is megértette a sze-gény asszonyka aggodalmait, mert a bátor aeronauta olyan fekete felhők felé sietett, olyan vihart ígérő szélben, a mely méltán adhatott nyugtalanságra okot.

Ettől kezdve lépten-nyomon érkeznek a hírek *Pischof* érdekes kísérletéről. Minden baj nélkül halad át Győr felé való útjában Nyer-gesújfalun 4 óra 19 perckor, de Lábatlan fölött olyan vihar éri utól, hogy lehetetlen magát to-vább tartania és így 4 óra 27 perckor minden baj nélkül leszáll. Itt a lábatlani cementgyárnál pihen ki az utolsó félóra küzdelmét és várja a vihar csillapodását. Itt beérik az autók is, és együtt konstatálják, hogy 1 óra 8 perc alatt 56 kilométert tett meg légvonalban, a mi igazán gyönyörű eredmény. A lábatlanvidéki orkán

válnak. De fölösleges volt minden aggodalom, mert bár folyton ígérkezett, egyetlen csöpp eső sem rontotta ezt a szépen sikerült harmadik napot.

A szünet azonban hosszú és míg minden irányból derübbé nem válik az idő, zárkó-zottá lesz a hangárok világa. Még de la Roche báróné sem sétálgat immár, a ki pedig szívesen gyönyörködött az érdeklődő közönséget. Az eszkimó-jelmezű aeronauták le s fel sétálnak ugyan a belső gye:pen, de a gépek mind behu-zódtak a házaikba, mint veszedelem elől a csigák.

Ezt az unalmas csöndet használtuk föl arra a békés szemlélődésre, a mely érdekes csoportokat hozhat a távolmaradottak lelki szemei elé. A legelső, a kit meglátunk, *Apponyi* Albert gróf magas alakja, a mint feleségével és na-gyobbik fiával vidáman ballag a páholya felé. A fiu élénk érdeklődése annyi gondot ad az apának, hogy alig jut ideje egy-egy szíves mo-solyra barátai felé.

Amott a darázsderékú szép olasz kon-zulné fölöttől főurainkkal, s bár alig mozdul el páholyából, egyedül soha sem marad. Lejebb körülrajongottan gyönyörködött a szemét Bu-dapest legszebb asszonya, *Hadik-Barkóczy* En-dréne. Az udvari bálók összes deli előtáncosai

Megnyílt az aviatikai osztály.

A versenyek alkalmával az összes avia-tikai alkatrészek raktáron tartódnak.

Elsőrangú légszavak (Hélice normale), favázak, szövetek, Pog-non-gyertyák, futókerek, olaj, benzín, accumulator-főtűs, aszfaltos- és gépműhely. .:

Bárdi Garage

VI. Ker., Mozsár-utca 9. sz.

körülötte tapossák a homokot és bizony nagyon sokan irigyelték ma is e boldog kiválasztottak szerencsáját.

Közben néhány természetes kalapóriás, való-ságos kvadruplánok sötétítik el a szemhatárt, s mellettük, alattuk, előttük, mögöttük megany-nyi piciny, virágos szakajtó mosolygó asszo-nyok bóbítják. Soha nem láttunk még ilyen változatos dívatot, ilyen skáláját a méreteknél, mely egész kerteket hordoztat kecses kis feje-ken. Azonban bizonyos, hogy a kisebb kalapok határozottan jobban festenek.

Ismételnünk kell, annyira feltűnő a kü-lönség, hogy a mai kép jelentékenyen zajo-sabb volt a tegnapiénál és tegnapelőttinél. Bár-hová néztünk, mindenütt tömött csoportok zsongtak, a színek oly változatos gazdagságával, hogy egészen felüdült tőle a szem.

Jászai Mari fehér csipkeköpenyben, a *Góth*-pár vidáman és elegánsan halad át a gye-:pen. *Barkóczy* Ilona bárónő érdekes fejét az udvari páholyhoz közel pillantjuk meg, *Wahr-mann* Renée társaságában. Arrébb *Andrássy* Gyula gróf, *Apponyi* Albert gróf és néhány kép-viselő beszélget. Egy magas, összes, nagyon ele-gáns francia ur és a felesége azon boszankó-dnak, hogy nem tudtak fagyaltot kapni, s egy germán néző a hátam mögött a sörét dicséri. Így váltják föl egymást derü és panasz, mialatt széthúzódnak a fenyegető felhők, s a megcsi-

tult vihar nyomán újra oromra száll a piros lobogó.

Megélénkül ismét a deszkaváros. Kapuk csapódnak szét és egymásután dugja elő az orrát *Illner* gyönyörű monoplánja, *Latham* fecs-kéje és néhány biplán. Egyelőre azonban csakis *Illner* vág neki gyönyörű *Ettrich*-gépevel a leve-gőnek, a kit nemsokára *Kinet*, majd *Efimov* kö-vet. De míg a belga s az orosz mesterek husz-harminc méter magasságban nyugodalmasan

Robert Gyula

bluz- és pongyola-különlegességek

Budapest,

IV., Váci-utca 13. sz.

üzött keringése lassanként egyhanguvá válik, az osztrák légművész, a kinek a gépe mind közül kitűnik, mint merész és bátor sas szökken a le-vegőbe. Emelkedik, emelkedik, hogy már szinte alig látjuk, de közel vagy távol, oldalt vagy szem-ben, mindig nyugodt, biztos, egyenletes a repü-lése. A mellett ráér tréfálkozni is, mert néha oly váratlanul csap le a közönség feje fölé, mint ke-selyű a zsákmányára, hogy a következő pillan-tban könnyedén, szinte kacéran suhanjon vissza a magasabb régiókba. Dicséretére legyen mondvá, közönségünk nem rebhent meg a ki-tűnő osztrák aviatikus tréfáitól és bármilyen közel haladt is el a kalapok fölött, elragadtatot-tan, szinte megbabonázva, mindenki a helyén maradt.

E pillanatig még nem tudjuk, hogy minő eredménnyel járt *Pischof* győri légutazása, de bármilyen tiszteletreméltó az ő vállalkozása abban a viharban, a nap főhőse talán mégis *Illner* marad. Négyszáznegyvenkilenc méter ma-gasságot konstataáltak a szakértők, — mi, egy-szerű szemtanúk, ezer méterre is felbecsültük, oly magasan járt a csillagok körül. És a mi mindezeknél többet ér, a csapongása, a körök, a miket leirt, a mód, a hogyan a nézőivel tréfál-kozott, mindez oly páratlan biztosságra vall, oly föltétlen önuralmat, sőt jókedvet jelent, a mit csakis olyan ember érezhet, a ki vagy tökélete-sen biztos a gépében (de hát lehetséges-e ez?!), vagy tulemelkedett a halálfélelem összes gyön-geségein. A közönség meg is becsülte ezt a nagy energiát, ezt az emberfölkelti lelkiért. Állandó, zajos ünneplés kísérte összes fogásait, és mikor leszállott végre, szünni nem akaró elragadtatott taps hullámozott végig az egész telepen. Büszkén és boldogan láttuk szerencsésen földet érni azt, a ki az emberiség legforróbb vágyát ily tökéletes művészettel tudta valóra váltani. Annál nagyobb az érdeme, mert egy pár nap előtti esés kis zu-

Repüljön be saját érdekében

és tekintse meg teljes kiállításban levő raktáramat: I. rendű női- és férfi-posztók, gyapjú ruhakelmék, vásznak stb. hallatlan olcsó árak. .:

GERGELY posztó és szövet nagy raktár Budapest, IV., Koronaherceg-u. 3. az udvarban jobbra.

zódásával érkezett meg és még be nem hegedt sebbel szállott itt a gépbe.

Hét óra után négy-öt gép is mozgásnak ered. Nehézkes biplánján startol *Amerigo*, nyo-mában *Wagner* formás kis monoplánja, majd *Rougier* nagy ormóttan kettős fedelűje.

Mig *Amerigo* csakhamar leszáll, *Wagner*, ugy mint tegnap, nyugodtan írja le a maga kö-reit. *Rougier*, a ki az eddigi nemzetközi verse-

Levélpapírosokat
Látképeslapokat és
Emléktárgyakat
nagy választékban tart

Rigler József Ede

:: papírneműgyár részvénytársaság ::

BUDAPEST, { V., Erzsébet-tér 19. sz.
IV., Egyetem-tér 5-6.
VI., Rózsa-utca 55. sz.

nélkül még hamarabb haladhatta volna át ezt a távolságot, olyan nyugodtan és egyenletesen vezette a gépjét.

A versenytelepen ezalatt élénkül a kép. Bár Budapest fölött vihar látszik dühöngeni, itt csak az eső szelét érezzük, mely egy kis hűvös-séget hoz a tikkadásba. Egy-két indulásra váró biplánt hirtelen behúznak, a piros zászlót fehér váltja föl, s a tribünök egyszeriben látogatottá

FODOR JÓZSEF cs. és kir. udvari butorgyár BUDAPEST, IV., Keoskeméti-utca 6.

NEW-YORK KÁVÉHAZ

a világ legelső kávéháza.

The first coffehouse in
the World.

Le premier café du monde.

nyekben nagymesternek bizonyult és vele a másik két híresség: Latham és Paulhan, nálunk eddig igazán nagyon hátramaradtak. A francia trió e vezetője (Rougier) az ő óriási Voisin-biplánjával ezuttal jóformán csak vergődik és bár kergetőzik egy darabig Wagner monoplánjával, csakhamar végképp leszál. A mai nap határozottan a germánoknak kedvezett az összes francia nagyok rovására. Kiváncsiak vagyunk, mit hoz a folytatás és a kezdet mérlegén nem billent-e nagyot valamely váratlan befejezés.

Hogy baleset nélkül ne maradjon a nap, ezuttal a levegőben nagyon otthonos Efimov zuhant le a gépével, szerencsére nagyobb baj nélkül. Egy-két zuzódás és ficamodás marad számára emlékül, de a gépe alaposan összetört. Szerencse, hogy két gépet hozott s így egy-két nap mulva újra a levegőben üdvözölhetjük a népszerű orosz.

Rohamosan sötétedik. Wagner fecskéje még merészen hasítja a levegőt, de Rougier s a többiek már visszavonultak. Paul készülne megfordulni, de alig tudjuk már nagy Voisin kettősfedelűjét a háttértől megkülönböztetni. És Adorján futkos kis monoplánjával, de csak porát látjuk, nem egyszersmind a szárnyalását. Végre, egy teljes órai repülés után Wagner is pihenni tér.

Pischofról még semmi hír. Süttő felett láták utoljára s azóta nyoma veszett. Aggódva csoportosulnak a szakértők, míg a közönség sűrű rajokban, megelégedetten és vidáman siet a kosik felé. Egyhangú az a napról-napra dagadó kevélység, mely ime végképpen kiemelte a porból a föld tollatlan két lábait. Miénk immár a

A REPÜLŐVERSENYRE
Budapestre érkező idegenek
kellemes találkozhelye
jászapáti **Kaszás Lajos** vendéglője
VII., Rákóczi-ut 44.
Elegáns étkező-terem, díszes kerthelyiség.

levegőg — vele minden csodák varázssvesszeje. Vajjon hová fog ez a legújabb, legnagyobb fölfedezés elvezetni?!...

A verseny.

Rendkívül mozgalmas volt a mai délután a rákosi versenytérén. Körülbelül tizenöt aviatikus szállt a levegőbe s volt egy negyedóra, a mikor egy időben hét gép kattogása hangzott a magasból.

A mai nap szenzációja Pischoff Ottó lovag bécsi aviatikus merész vállalkozása a győri utazási versenyre. Erről az utjáról alább adunk tudósítást.

A mikor három óra után eltűnt a távolban a közönség szeme elől Pischoff, rövid szünet következett s bár meglehetősen élénk szél fújt a rákosi fensíkon, majdnem egy magasságban van a Gellért-heggyel), mégis rövid egymásutánban tíz gép startolt. Elsőnek az osztrák Illner, a ki Etrich-monoplánon ült. Ez a jóképű szakállas bácsi, a kit inkább nézne az ember ábrándos lírai költőnek, semmint a levegő hősenek, ma olyan bravuros repüléseket produkált, a minő még nem volt a budapesti aerodromon. Gépe a bécsi Etrich bámulatos konstrukciója. A monoplán formája galambhoz hasonlatos, a mint kiterjesztett szárnyal repül. Ezért is nevezték el

Taube-nak (galamb). Mint ismeretes, Illner hetekkel ezelőtt Bécsujhelyről elrepült Bécsbe s a szimeringi mezőn néhány órát töltve, ismét visszazárlott hangárjába. A minap pedig baleset érte, lezuhant Bécsujhelyen s e közben megsebesült. E miatt kérdésessé vált, vajjon résztvesz-e a budapesti versenyen. Baját

Földváry Imre férfindivat-, fehérnemű-
és kalap-raktárai ::
Főüzlet: BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 7.
Kossuth Lajos-u. 18. Arjegyzék.

azonban kiheverte s tegnap óta itt időzik a fővárosban.

Illner mai szereplésével megmutatta, hogy a nagyok első sorába tartozik. Hozzáértők, köztük Latham és Paulhan is, a kik megfigyelték mai repüléseit, azt mondták, hogy az Etrich-gép tökéletes monoplán, szemre csinos, és munkájára korrekt. Fordulatai biztosak, egyensúlyából még az erős szél sem zökkenti ki s olyan gyönyörűen emelkedik a legnagyobb magasságba, mintha meg sem akarna állni a viharfelhőkig.

Először 3 óra 36 perckor startolt s hét perccig gyakorlatozott versenyen kívül. E közben legnagyobb magassága 57 méter volt. Néhány perccel később újra fölült gépére és csak az ötödfél órakor kitört viharos szél kényszerítette a leszállásra. Míg a többi aeroplán sietve kikötött a hirtelen támadt szélben, Illner egy-két perccig még keringett és a legsimábban ért földet.

Negyedfél órától ötödfél óráig szép repülést végzett a többi között a belga Kinet (Farman-bi-

Mielőtt nyaralóba megyünk
:: vagy elutazunk ::

helyezzük biztonságba értékpapirjainkat, ékszereinket, biztosítási kötvényeinket és egyéb okmányainkat

A „HERMES” Magyar Általános
Váltóüzlet R.-t.

Budapest, Hermes-udvar, IV., Koronaherceg-utca 5. szám

rendelkezésre bocsátja a célra — esetleg csak nyáron át is — a tűz- és betörésmentes, vasbeton-szerkezetű, ujonnan épített

SAFE-DEPOSIT

helyiségeiben levő pénztárfiókokat a fől saját zára mellett. — Nagyobb terjedelmű bűndökhöz vagy ládák is elfogadhatók nyáron át megőrzésre a helyiségben. A bérleti díj a szelvények lefejtése és sorsolások ellenőrzése céljából modern berendezésű dolgozó-fülkék állnak rendelkezésre.

Bérleti, illetőleg megőrzési díj 16 kor-
tól kezdve egy egész évre.

Külföldi pénznemeket, valamint a bel- és külföldi fűrdő-helyekre és városaira szóló hiteleveléket a legolcsóbb feltételek mellett engedünk át.

Takarékbetéteket a legkedvezőbb kamatláb mellett kamatoztatunk.

plán), Wagner (Henriot-monoplán), Efimov (Voisin-biplán) és Frey André (Sommer-biplán).

A közönség addig, a míg a vihar el nem vonult, ellepte a tribünt és az uzsonnázó helyeket. Mivel félő volt, hogy a fenyegető felhőkből hatalmas zápor keletkezik, a verseny intézősége azt a humánus intézkedést tette, hogy a tizkoronás helyről, a melyen nincs fűdött tribün, átbocsátotta a közönséget a huszkoronás helyre.

Az eső szerencsére elmaradt s egynegyed hat óra után csöndesedett a szél s a felhők elhúzódtak délkeletre. Hatodfél órakor szélcsendes lett az idő. A repülőtér újra életre kelt.

A szünet után az első startoló ismét Illner volt, a ki ezuttal a magassági versenyben szállt föl 5 óra 52 perckor és csaknem egy óra hosszáig maradt a levegőben. Vagy fél óra hosszáig egyre fölebb hágott s legnagyobb magassága 449 méter volt, a mivel leverte Chavez, Frey és Efimov eredményeit. A mikor végre lekerült a földre, újabb vihar támadt: tapsvihár. Percekig éljenzett a közönség. A bírói páholyból Zichy Béla Rezső gróf és Széchényi László gróf gratulált a szerencsés osztrák pilótának.

A közönség szeme még ittas volt az Illner nyújtotta élvezettől, midőn Latham is a levegőbe szökött, hogy magasabbra emelkedjék az osztrák aviatikusnál. Ezt várta is a közönség a viharadártól, mert hiszen csak tíz nappal ezelőtt Veronában 1110 méternyire jutott föl. Azonban Latham csak 126 méter magasságot ért el, azután földadta a versenyt s gyönyörű ives lejtőn leereszkedett.

Az előkelő hölgyközönség kéri

Magyar Miklós
női divatruházának
szíves megtekintésére

Budapest,
VI., Andrassy-ut 33. sz.

Most már esti nyolc óráig egymásután számos gép keringett a levegőben. Frey André 5 óra 57 perctől 6 óra 23 perccig, Kinet 6 óra 44 perctől 7 óra 30 perccig, Paul 6 óra 50 perctől 6 óra 51 perccig, Wagner 7 órától 8-ig, Rougier 7 óra 7 perctől 7 óra 11 perccig, Bielovucic császári és királyi kapitány 7 óra 9 perctől 7 óra 40 perccig. Bielovucic aeroplánja a közös hadsereg tulajdona (Sanchez—Besa-biplán); mai félórás repülése igen tetszett a hozzáértőknek.

Utolsónak hagytuk a budapesti pályán nagy népszerűségnek örvendő Efimov szerencsétlenül végződött repülését. 7 óra 9 perckor startolt a magassági díjért, hogy leverje a szerencsésebb Illner rekordját. Alig tett meg egy kört tíz méter magasságban, a midőn a pálya hátsó balsarkán járt, lezuhant, mert a magassági kormányja hirtelen fölmondta a szolgálatot. Efimov, még mielőtt gépe a földet érte volna, kibukott üléséből s elterült a gyepon. Megsérült, de nem súlyosan. Ballába kifcamodott, homlokán, térdén, vállán zuzódást és horzsolást szenvedett. Repülőgépe annyira összetört, hogy

Kedves emléket vesz az, a ki
1 üveg sásliliom parfümöt
visz haza 4.50 fillérért.

LUX MIHÁLY drogeria-, vegy- és
illatszer-üzlet
Budapest, IV., Múzeum-körut 7. sz.

ezen a mitingen nem javítható ki. A baleset láttára az automobilos mentők csakhamar ott termettek s gondozásba vették a sebesültet. Majd barátja, Latham is hozzásietett s miután Efimovot ellátták a mentők, automobilon szállására vitte. Remélhető, hogy két nap mulva újra fölszállhat az orosz messter, mert hiszen még egy jó gépe van.

A mai hivatalos eredmény.

Időtartam-verseny. 1. Illner 55 perc 48.5 másodperc. 2. Wagner 54 perc 58.4 másodperc.

Távolsági verseny. 1. Wagner 62.33 kilométer. 2. Kinet 51 kilométer.

Magassági verseny. 1. Illner 449 méter. 2. Latham 126 méter.

Gyorsasági verseny. 1. Jullerot 70.90 kilométer óránként, vagyis 8 perc 27.8 másodperc alatt tíz kilométer. 2. Wagner 70.59 kilométer óránként, illetőleg 8 perc 30 másodperc alatt tíz kilométer.

Weszely István

sport-ujdonságok üzlete kirakatát
IV. ker., Váci-utca 9. sz.,
tessék megnézni!

Gyermekek
öröme:

Repülőverseny
emléktárgyak:

Latham, Grade,
Demoiselle,
Bieriot repülő-
gép kis modellek

Repülőgép
modell al-
katrészek.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Egyetlen városi mulatóhely.

Minden este 8 1/2 órakor

a szenzációs új júniusi műsor.

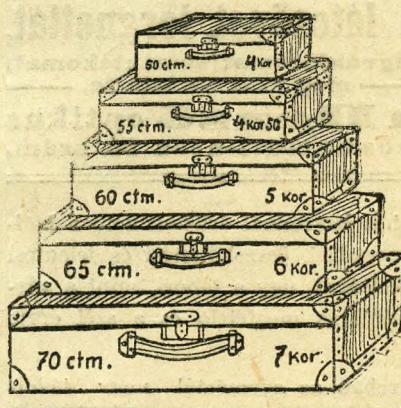
Fritz Grünbaum és
Carli Nagelmüller

U. b. hózatok:

Schlesinger bácsi mint aviatikus.

Pepita Muki, Little Taté

és az összes elsőrangú új attrakciók.

Székely

bőröndös

Budapest, VII.,

Rákóczi-ut 4.

Kizárólagos készít-

ményű bőröndjei

legkötönybbek.

Árjegyzék ingyen.

Pischof győri utja.

— Csak Duna-Almásig jutott. —

Az aviatikában az utazási verseny teszi a legnagyobb próbára a pilóták ügyességét, energiáját, bátorságát és magát az aeroplánt. A budapesti mitingen éppen ezért kétszáz ezer koronás díjat tűztek ki e verseny három első győztese számára: az első díjat (100.000 korona) az kapja, a ki legelsőknek teszi meg az utat Budapestről Győrbe és vissza, a mi 232 kilométer. A légi utas megszakíthatja útját és Győrben 45 percig pihenhet, de útját öt órán belül kell megtennie. Mivel a start idejét délután három órára tűzték ki, a győztesnek még a verseny befejezése, vagyis esti nyolc óra előtt vissza kell térnie a rákosi repülőterre.

Tegnap esti nyolc óráig négyen neveztek az utazási versenyre: *Paulhan, Pischof, Engelhardt és Illner*. A nyugati égboltozat ma délután három órákor zivatar-felhőkkel sötétlett s ezért *Paulhan, Engelhardt és Illner* lemondott az utáról, csakis a mindig megbízható *Pischof* lovas vállalkozott a győri légi utazásra. A bécsi helyi aviatikus, a ki magaszerkesztette monoplánján már eddig is több napi díjat nyert Budapesten, egy-két perccel három óra előtt szállt föl s a közönség viharos éljenzése közben kiröppent a versenytérre nyugati irányban, a budai hegyek felé. Távozása után gyéren jöttek róla a hírek a versenytérre. A mikor egy órával később valóságos orkán támadt és nyugaton erősen villámlott, dörgött, mindenki aggodott *Pischof*ért.

De megjött csakhamar a vigasztaló hír, hogy *Esztergom*-megyében leszállt *Pischof* és biztonságban várta meg a zivatar elvonulását, majd arról érkezett távirat, hogy a vakmerő aviatikus folytatta útját. Azután végképpen elmaradtak fölé a hírek. Besötétedett és nyolc órára nem jött vissza *Pischof* a versenytérre. Tehát nem érte el célját, nem nyerte meg a díjat.

A közönség a nélkül távozott el a térről, hogy tudta volna, mi történt *Pischof*tal. Hol van? Baleset érte-e, vagy szerencsével járt? Végre késő este Budapestre érkezett *Pischof* — a vonaton. Kiderült, hogy Duna-Almásban a vihar leszállásra kényszerítette s miután gépét elhelyezte egy fűszerben, vonatra ült, hogy aggodó feleségéhez siessen. A legközelebbi napokban újra megkísérli a budapest-győri légi utat.

Pischof délután 2 óra 56 perc és 33 másodperc-kor startolt az utazási versenyre. Előbb megkerülte a pályát s e közben 50—60 méter magasságra emelkedett, majd egyre fölébb és fölébb hágva, elhagyta a rákosi mezőt és a város felé röpt, egyenesen a Dunának. Utjáról a repülőverseny intézőségének irodájába a következő jelentések érkeztek telefonon és táviratban:

Az óbudai hajógyárból 3 óra 9 perckor jelentik, hogy a sziget fölött áthaladt egy monoplán.

HELIOS automobilforgalmi részvény-társaság.

Budapest, V., Bálvány-utca 12. sz.

Montigny gróf és Croquet igazgatók vezetése alatt

aviatikai osztály.

Blériot, Voisin, Farman repülőgépek.

RENAULT, OPEL, automobilgyár és BÜSSING-teherautóautó kizárólagos vezérképviselője.

Telefon: 91-57. és 73-65.

3 óra 43 perckor jelentik *Vörösvárról*, hogy *Pischof* elrepült fölött. Nem szállt le, holott Booms aviatikus várakozott rá ott s e helyet választotta első leszálló helyéül. *Vörösváron* tul már elhagyta a kisérő autómobilokat.

4 óra 2 perckor jelentik, hogy *Pischof* 3 óra 50 perckor elhaladt *Esztergom-Szászvár* fölött és 4-kor *Tokod* fölött röpt, a hol legnagyobb a talaj emelkedése. Eddig megtett útja 46 kilométer. Az idő zivatarosra változott.

4 óra 19 perckor jelentik *Nyergesújfaluról*: *Pischof* miután itt elhaladt, a nagy vihar miatt kénytelen volt leszállani *Nyergesújfalutól* nyugatra 4 kilométernyire, a lábatlani cementgyár közelében. Orkán dühöng.

Komáromból megerősítik a hírt, hogy *Pischof* 4 óra 7 perckor *Lábatlannál* leszállt *Pischof* eddig légvonalban 56 kilométernyi utat tett meg, a mi a valóságban sokkal több. Komáromon tul Győr felé szép az idő s ezért van rá remény, hogy *Pischof* folytatja útját. Oda, a hol *Pischof* leszállt, három autó érkezett.

SEMLER J. csász és kir. udv. szállító

Budapest, Deák Ferenc-utca és Bécsi-utca sarok.

Raktárra érkeztek a legújabb angol gyapjuszövetek, alpaccalüszterek, vásznak, angol plaidek, gyapju aeroplán színekben. — Minták kívánatra.

5 óra 8 perckor jelentik, hogy *Pischof* 4 óra 45 perckor újra fölszállt s folytatta útját a Duna mellett Győr felé. 5 órakor az esztergomme gyei Süttő fölött látták (64 kilométer).

Ettől az időtől kezdve elmaradtak a hírek *Pischof*ról. A versenyintézőség sem tudta, merre jár; elérte-e Győr városát és már visszafelé tart-e, vagy sem. A zivatar miatt nem működött egészen késő estig a győri táviró.

Este egynegyed nyolckor az az ellenőrizhetetlen hír terjedt el a közönség körében, hogy *Pischof* nem-sokára megérkezik. Állítólag a pilónok mellett a messzelátókkal észrevették közeledését. Mindenki nyugat felé vizsgálta az eget s minden füst- és felhőfoszlányban monoplánt véltek látni. Képzeltetés, optikai csalódás volt a dolog. *Pischof* nem jött meg nyolc órára s a közönség a bizonytalanság szorongó érzésével hagyta el a versenytér.

A győri várakozás.

A távolsági verseny programjában úgy volt megírva, hogy az aviatikusoknak a Győr-szabadhegyi határban kell majd leszállaniok. Ott állítják föl a célt jelölő lobogókat s ott várják az érkezőket a versenybizottság előre küldött tagjai.

A szabadhegyi határ, mint Győrbe küldött munkatársunk jelenti, meglehetősen tág fogalom, a leszállásra annyi helyet kínál, a mennyi jól esik. Győrben pedig a déli órákban, de még a kora délutániakban is, senkinek fogalma sem volt róla, hogy hol, a határ melyik részében fog végbemenni ez a nevezetes esemény. Délután kettőtől körülbelül másfél óra hosszáig bolyonghatott az ember a vetéstáblák közt kigyózó dűlőutakon, keresve a bizottságot, a jelző-zászlókat, vagy egyebet, a mi utbaigazíthatta volna. Maguk a kivezényelt lovasrendőrök is tanácstalanul nyargalásztak ide-oda s keresték a

Győződjön meg arról,

hogy a legjobb fehér férfilingek

simaeleji 4.—, szegélyes eleji 5.—, piké eleji 5-50 K-ért kapható

KUNZ ÁRUHÁZ Deák Ferenc-utca 10. szám.

helyet, a hol majd rendet kell tartaniok. Pedig három óra körül már feketéllő embercsoportok mozogtak itt is, ott is a határban, kémlelték az eget, összeverődtek, tanakodtak s egyik facsoporttól, egyik dombtól, árokparttól a másikig szaladgáltak.

Négy óra felé végre a határt szelő győri országúton megjelent egy hatalmas sárga automobil, négy ur hozta rajta a becsavart zászlókat. Egy darabig cirkáltak a környéken, azután megálltak az uton, a Bika-rét nevezetű legelő mellett. Az automobilban *Massányi Ernő* dr., a sport-bizottság tagja, és *Martin* győri főmérnök érkezett két német úrral, *Pischof* barátjaival. Némi tanakodás után elhatározták, hogy a zászlókat a legelőn tűzik le, a mely a leszállásra különben is a legalkalmasabb terület a környéken. Előbb azonban el kellett foglalni a térséget az ott legelésző tehéncsordától. A lovasrendőrök biztatására a csordás immel-ámmal fölszedte a sátorfáját s elterelte a jóságát a repülőgépek út-

Japán és
himzett
batiszt

BLUZOK

pongyolák, aljak és ruhák óriási választékban

Faludi László cégnél

Budapest, VI., Andrassy-ut 48. szám.

Dívatlap ingyen.

Telefon 162-72.

jából. A bizottság csakhamar levert egy nemzeti színű és egy vörös-sárga-kék lobogót (Budapest színei) a földre, s a zászlók közé hatalmas fehér vászonponyvát terítettek ezzel a fölirással: *Vindobona*. Az automobilról leszedték a benzintartókat, egy hűtővödröt pezsgősüvegekkel s hozzáfogtak a várakozáshoz.

A Győrből vezető országúton ekkor már vásári sokadalom igyekezett kifelé a mezőre. Kocsik szakadatlan sora porzott a fák alatt s egy-két automobil riasztja a javarészt gyalog törtető embertömeget. Rövid félóra alatt néhány ezer ember lepte el az országút töltését s körülrajzolta a minden oldalról lovasrendőrökkel bekerített legelőt. Az országút mentén gomolygó porfelhőben a karzati közönség telepedett le a tér másik oldalán a magasra nőtt vetés árnyékában, az árokparton a földszint publikuma foglalt helyet, fehér ruhák és piros kalapok viritottak a buzából. A páholyt egy sárga katonatiszti bricska jelezte három akácfa alatt, e körül gyülekezett a győri előkelőség, huszártisztek, városi és megyei urak családjukkal. A közönség nagy része színházi és másféle messzelátókkal fegyverkezett föl, sokan, különösen a töltés oldalában batyut hoztak, mintha majális lenne s falatozás közben várták, hogy mi lesz.

Öt óráig nem történt semmi, csak az égbolt komorodott el lassan-lassan. Nyugat felől sötét felhőlegyező teregette szárnyát a mező felé, hűvös, esős szél kerekedett s köröskörül mindenütt villámlott, dörgött az ég. A zivatar azonban elvonult, csak a szele érzett a Bika-réten, a magját valahol másutt szórta el. Kétórai várakozás után jött a hír, hogy *Pischof Lábatlan* esztergomme gyei falu határában a zivatar miatt kénytelen volt leszállani. A kifáradt közönséget a hír elkedvetlenítette, a tömeg nagyrésze hazaszállingózott, csak az elszántabbak maradtak még, hátha megérkezik a vakmerő légi utas. Hat órákor hozta a második híradást a szabadhegyi rendőrőrszoba telefonállomásáról egy kerékpáros rendőr: *Pischofot Dunaalmásiban a nagy vihar megállította s tovább nem folytathatja útját*. Erre azután a közönség visszatért a városba.

Pischof földadta a versenyt.

Mint értesülünk, *Pischofot* háromnegyed hat óra tájban újra zivataros idő állította meg útjában. A vihar miatt Süttőtől nyolc kilométernyire a Duna mellett elhúzó vasúti töltésnél, *Duna-Almás határában kénytelen volt leszállani*. Mivel most már, még ha a vihar el is vonul, nem tehetné volna meg a budapest-győrbudapesti utat a kitűzött öt órán belül, földadta a versenyt.

Monoplánját, a mely sokat küzdött a viharral s kiállta a szél csapásait, az eső verését, a nélkül, hogy megsérült volna, elhelyezte a hozzája siető parasztemberek segítségével egy fűszerben, azután ő maga elgyalogolt az öt kilométernyire lévő *almásfüzti* vasúti állomásra. Ott vonatra ült és este 9 óra 20 perckor megérkezett Budapestre. Gépét reggel Budapestre szállítják.

AVIATIKAI HIREK.

— Egy aviatikus halálos balesete. *Dunquerqueből* jelentik nekünk: *Six* aviatikus, a ki tegnap, egy általa szerkesztett motor nélkül való repülőgépen fölszállt és meglehetősen magasságból lezuhant, sérülése következtében még az éjjel folyamán meghalt.

— A vidékiek figyelmébe. Mivel a vidéki közönség attól való félelmében, hogy a repülőverse-

Sportképkiallítás

Winkle Nándor

műkereskedésében, IV., Váci-utca 2. szám.

Racing, Hunting, Caching, Shuting, Polo etc.

RIVOLI

**fényképészeti és
festészeti műterem**
VII., Rákóczi-ut 30.

nyek idején nem kaphat lakást a fővárosban, tartózkodik az ideutazástól, a Magyar Aeroklub nyilvánosságára hozza, hogy a székesfőváros polgármesterének ellenőrzése mellett egy fővárosi tisztviselő jelenlétében lakásiroda működik a Vigadóban levő repülőverseny-irodában, a hol mindig 5—6000 szoba áll a közönség rendelkezésére a főváros által megszabott mérsékelt áron.

— **Az Aero-Klub értesítése.** Az Aero-Klub igazgatóságához a nagy közönség köréből panaszok érkeztek, hogy a versenyterén levő vendéglőkben a megengedettnél nagyobb árat kérnek az ételért és italért. Az Aero-Klub igazgatósága minden egyes konkrét panaszt megvizsgált s ezek alapján szigorúan meghagyta a vendéglősöknek, hogy az árakat a mai naptól fogva az igazgatóság által megállapított módon mérsékeljék. A sportbizottság több oldalról történt jelentkezés folytán új versenyszámot is vett be a programba, az **akadályversenyt**. Az utasokkal való fölszállást, vagyis a **terhelési versenyt** szintén megkezdik a legközelebbi napokban.

Az utazási versenyre minden második nap lesz startolás a rákosi versenyterén.

— **Kedvezményes vasúti jegy Budapestre.** Az államvasutak igazgatósága a repülőverseny idejére, június 5-dikétől 20-dikáig **harminchárom százalékos kedvezményt** ad a Budapestre utazóknak. E szerint a vasúti jegy árának csak kétharmadrészét fizetik azok, a kik e két hét alatt jönnek Budapestre vagy ez idő alatt utaznak el Budapestről.

AVIATEUR—AVIATIKUS KERINGŐ

Irta: **P. Nagy Albert**

ára 1 kor. 80 fillér.

megjelent és kapható **Rozsnyai Károly** könyv- és zenemű-kereskedésében: **Budapest, Múzeum-körút 15. szám.**
Ingyen-árjegyzékek: szépirodalmi művekről, zongora-, hegedű-, orgona- és harmónium-kottákról, a zeneakadémiai tananyagról.

A repülőgép katonai jelentősége.

A repülőgép rohamos fejlődése és a jelentékeny haladás, a melyet a mechanikai repülés terén bátor uttorók fölmutattak, immár elért olyan fokot, hogy a hadvezetőségek ennek a légi járműnek katonai célokra való alkalmasságát máris vizsgálják és feszült figyelemmel kísérik az elért eredményeket. A legtöbb államban már önálló kísérleteket is végeznek repülőgépekkel, a melyeknek célja az, hogy a technika legújabb eszközeinek a hadviselésben való alkalmazást, illetőleg a módját megállapítsák.

A repülőgépeknek e két típusa vezet ma: a monoplán és biplán. A három- és többfődeles gépek szállításuk miatt a nemzetközi piacról mihamar leszorultak. A csavaros és szárnyas repülés előharcosai pedig számbavehető gyakorlati eredményeket eddig fölmutatni nem tudtak.

Jó ideig a közvélemény az egyfődeles gépek pártjára állt, a mit *Blériot* hírneves La-Manche-repülésének és *Latham* rekordjainak tulajdoníthatunk. Az utóbbi időben azonban ez a fölfogás lényegesen megváltozott a kétfődeles sárkányok javára, a mi nek oka abban rejlik, hogy ezeken a repülés művészetét jelentékenyen könnyebben és rövidebb idő alatt lehet megtanulni. A hivatásos repülőgépvezetők által eddig elért legjobb eredményeket röviden összefoglalva, a következő képet nyerjük: Repülés tartama egy személlyel: négy és fél óra. Repülés tartama két személlyel: két és fél óra. Legnagyobb magasság: 1500 méter. Legnagyobb sebesség óránként 60—80 kilométer.

Ez az eredmény nagy reményekre jogosít és ha a fejlődés a jövőben is oly rohamos lesz, mint az 1909-ik évben volt, akkor a mechanikai repülés terén hatalmas perspektíva nyílik. Igen könnyen megtörténhetik azonban az is, hogy a fejlődésnek ez a folyamata megakad, a mitől leginkább az egyensúlyozás (stabilizálás) kérdésének a megoldásánál tarthatunk. Tény az, hogy a gépvezetést még

most is csak az egyéni ügyességen alapuló művészetnek kell tekintenünk.

Franciaország volt az első állam, mely a repülőgépek katonai értékesítésével foglalkozott. Rivá-lisa, Németország által a léghajóipar terén tulszárnyalva, egész erejét a mechanikai repülés problémájának a megoldására szentelte és valóban el is érte azt, hogy ez irányban ma már vezető szerepet visz a világon. Hogy azonban a repülőgépeknek a francia hadvezetőség által hangoztatott fölsőbbsege a kormányozható léghajók fölött valóban fönnáll-e, ezt majd csak talán az 1910-ik év, vagy a még későbbi jövő fogja eldönteni. Bizonyítékok még erre hiányoznak.

A mechanikai repülés terén bizton számíthatunk arra, hogy az eddig alkotott rekordokat rövidesen megjavítják, valószínűleg már a budapesti versenyen. A motoripar fejlődése, a gépvezetők folytonos gyakorlata és versengése, az a már most is megállapítható tény, hogy a repülőgép valószínűleg többre képes, mint a mit eddig vele tenni mer-tek, jogosít föl erre a reményre.

A repülőgépek jelentőségét katonai nézőpontból vizsgálva, már most megállapítható az, hogy a

EPSTEIN — BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 40. sz.
KOBRAK cipőkülönlegességek.

hadviselésnek előreláthatólag értékes eszközévé fog-nak válni. Az aeroplan a hírszerző és jelentési szolgálatban fontos föladatokat teljesíthet. Az aeronautika és aviatika mai állapotát tekintve, nagyon valószínű az is, hogy a kormányozható léghajók ellen való védekezésben a repülőgép lesz az egyedüli valóban célhoz vezető harci eszköz.

A repülés eszközeinek a hadviselésben való értékesítésére különleges katonai repülő szervezetek-nek a létesítése nélkülözhetetlen. Franciaországban, Vincennesben már működik is egy iskola, a melyben a tiszteket különféle típusú kineztári gépek vezetésére tanítják. Németország és Oroszország a kezdő lépéseket ez irányban szintén megtette.

Nálunk a közös hadügyi vezetőség állítólag máris megvásárolt két egy- és két kétfődeles repülő-gépet (*Blériot*- és *Farman*-típusú), hogy a tisztek a gépvezetést elsajátítsák.

A katonai alkalmazás szempontjából a repülő-géptől azt követelik, hogy: a) üzemképessége öt órára terjedjen; b) legalább 1000 méter magasságban huzamosabb ideig haladni tudjon; c) 80 kilo-méter óránkénti sebességgel 250 kilogramm hasznos

= Magyar vonatkozásu =

emléktárgyak

Albumok Budapestről

Képes levelezőlapok

Szénácsy Béla

csász. és kir. udvari szállító

; levélpapír áruhaza:

IV., Ferenciek-lere 9.

(Kossuth Lajos-utcai oldal.)

súlyt elbirjon; végül d) bármely helyről, nekifutás nélkül elindulhasson.

Ezt az ideális képességet, jóllehet ez ideig még csak egyes vezetők (a d) pont kivételével) majd-nem teljes mértékben elérték. Várható azonban, hogy a mechanikai repülés sportszerű terjedésével e követelmények szélesebb körben való teljesítése is hamarosan elkövetkezik.

A könnyű, csupán egy személlyel terhelt re-

Ne vegyen látcsövet, lorgnettát,

migraktáromat (választékomat)

— meg nem tekintette. —

Klein Dezső optikus
Budapest, Kecskeméti-utca 14. szám.

pilógép már most is haszonnal értékesíthető a hadviselésben a parancsadási, összeköttetési és jelentési szolgálat lebonyolításánál, úgy a tábori, mint a várharcban, ha az időjárás megfelelő és a szél ereje közepes.

A tábori harcban az egymástól nagy távol-ságra előnyomuló hadoszlopok között gyorsan, a legrövidebb uton, az utban gyakran szegény, hegyes-völgyes, nehezen járható tereptől függetlenül mozoghat, s így részben nélkülözhetővé teszi az em-lített szolgálatokban működő járművek alkalmazását, a melyek közül különösen a gépkocsi (auto-mobil) a menetelő csapatoszlopoknak gyakran nagy-on kellemetlen. Keskeny utakon helyet kell neki adni, nagy port kavarr föl, az akadálytalan és ké-nyelmes előrehaladást sokszor megzavarja.

A várharcban a tábori hadsereg és a vár között való összeköttetés és a szomszéd várakkal való érint-kezés föntartására a repülőgép igen alkalmas és cél-szerű eszköz. A hírszerzést az ez idő szerint rendel-kezésre álló gépektől csak kivételes esetekben vár-hatjuk, mert ehhez egy második személy — a meg-figyelő — elvitele szükséges. Az egyszemélyes gé-peknel a vezető annyira el van foglalva a gép keze-lésével, hogy más irányban való működésére alig számíthatunk. Nagyon ügyes vezetők azonban e téren is eredménnyel működhetnek. Harci eszköznek a repülőgépet elsősorban a kormányozható, kötött és szabad léggömbök ellen használhatjuk. A lég-hajónál nagyobb sebessége lehetővé teszi azt, hogy a levegő óriásait utolérje és följük emelkedve, azo-kat savak kiöntése vagy robbanó anyagok ledobása

Pincefelszerelési cikket vásároljunk

NAGY IGNÁC-nál, Károly-körút 9. sz.

Borszivattyúk, gumicsövek, rézcseppek, palackdugaszok, kupakolók, szűrőkészülékek, boros palackok, para-fadugaszok, borsajtók, szőlőzúrók, orjesztő tölcserék, faedé-nyek, permetező nagy raktára.

által harcképtelenné tegye. Legújabbban Francia-országban kísérleteket végeznek a repülőgépekre szerelt könnyebb fajta géppuskákkal. Az eredmé-nyről azonban még nem jutott a nyilvánosságra semmi sem.

Rendkívüli haszna a repülőgépeknek az, hogy még közelebbi távolságra sem fedezhetők fel köny-nyen. A mikor *Blériot* Bécsben a szimmeringi nagy legelőn fölszállt, a Szent István-toronyból (4 km.) egyáltalában nem lehetett látni a gépet. Sokan azt állítják, hogy még 2 km.-nyire is csak akkor fedez-hető föl, ha tudják, hogy hol kell keresni.

A gépvezetés és kezelés, szétszedés és össze-rakás elsajátítása nehéz; időt és pedig sok időt vesz igénybe. Ha a hadvezetőségek eleve, már békében nem gondoskodnak a szükséges előkészítésről, akkor háboruban egy igen értékes technikai eszköz alkal-mazásáról kell lemondaniok, mert ilyen szervezetek-nek mozgósítás esetén való improvizációja teljesen lehetetlen.

Trisztán.

A BUDAPESTEN június hó 5-től 15-ig, esetleg június hó 20-ikáig tartó

nemzetközi repülőversenyről

cégünk készíti kizárólagos joggal

a kinematográfiai felvételt

Nagváranyu szervezetünk folytán azon kellemes helyzetben va-gyunk, hogy a versenyter minden nap eseményeit fölvehessük és az ezt követő 48 óra múlva minden rendelőnek a jól sikerült filmet a szokásos 1 korona 20 filléres áron visszaadás kötelezettsége nélkül szállíthatjuk, feltéve, hogy a rendelések nekünk ideje-korán feladattak.

A megnyitó napról felvett képünk a következőket tartalmazza: A mentőegyesület felvonulása. — József főherceg és kíséretének érkezése. — Paulhan megjavítja a világ-rekordot a startolásban (6 méter 80 cm.). — Paulhan, Esmoff, Kinet, Wienziars, Frey repülése, Latham balesete. Ezen képünk már ma valamennyi mozgóképszínházban látható. Ugy az egész sorozatra, mint pedig egyes filmekre szóló rendelések

Pathé Frères, Ferenc József-rakpart 17.,
címe kértetnek.

Legjobb férfi- és gyermekruha bevásárlási
:: forrás ::

Kohn Heilmann és Fiai

cs. és kir. udv. szállítóknál

Budapest, IV. kerület, Károly-körút 12.